

Theaterreis door een wollen droomwereld

Voorstelling: Weefl door De Veenfabriek. Muziek: Paul Koek. Regie en vormgeving: Boukje Schweigman en Theun Mosk. Gezien: 27/1 Fabrik Scheltema, Marktsteeg 1, Leiden. Aldaar t/m 26/2. Inl.: 071-3318053 of www.deveenfabriek.nl

Door KESTER FRERIKS

Wol is warm, in wol kun je wegdrömen, van wol kun je draden spinnen en dekens maken. Wollen dekens zijn er, in deze tijd van dekbedden, nog nauwelijks. In een voormalige dekenfabriek aan de smalle Marktsteeg in Leiden heeft theatermaker en slagwerker Paul Koek met regisseur Boukje Schweigman en vormgever Theun Mosk een voorstelling gemaakt vol heimwee en dromen gemaakt: *Weefl*. Het is geen 'voorstelling' in de traditionele zin van het woord. Elke toeschouwer volgt in zijn eentje een rondgang door de fabriek en komt terecht in een wonderlijke wereld met surrealistische beelden, zoals een vos met lichtend-stralende suiterogen aan een spinnenwiel, een meisje dat slaapt in krullen schapenwol en een man die gevangen is in draden.

Weefl gaat de weg van wol naar draad, en van draad naar deken. De toeschouwer is meer dan in het reguliere theater een deelnemer aan de voorstelling. Een witgeschminkt meisje gaat ons voor, een ander verzegelt de toeschouwer in een oester en stuurt die naar een gedroomde plaats van bestemming. Het duo Schweigman/Mosk, geïnspireerd door de Amerikaanse theatermaker Robert Wilson, maakt van de tocht door de voormalige fabriek een avontuurlijke theaterreis. De spelers en speelsters symboliseren een wolk, een herder of een schommel. Paul Koek componeert een sfeervol en teder samenzang tussen getinkel als van glas en het lied van de nachtegaal. Melodische lijnen zweven boven een fraai en helder pizzicato. Ook inspireert het vroegere, stramme ritme van de weefgetouwen hem tot opzweepende percussie waarin, met kleine variaties, op eens het geratel van een schrijfmachine is te horen. Ook al een verdwenen geluid, een toonbeeld van een voorbijge wereld.

In de voormalige Scheltemafabriek, die een halve eeuw leeg heeft gestaan, geeft Paul Koek, die jarenlang was verbonden aan ZT Hollandia, met zijn ensemble De VeenFabriek een nieuwe aanzet tot muziektheater en beeldende kunst in Leiden. Als intendant van de fabriek is Koek in de toekomst ook verantwoordelijk voor kunstuitingen die mede zijn georganiseerd door Museum De Lakenhal en de Universiteit van Leiden.

De titel *Weefl* is ontleend aan een uitdrukking van een van de voormalige arbeiders, de fijnspinner

Arie Selier die via de luidsprekers uitroept: „Gewoon weven, mannen, weef!”

De beelden die de bezoeker ontmoet zijn zeker niet puur esthetisch of willekeurig. Uit een onder-vragingsscène met de vroegere directeur Cornelis Wassenaar blijkt de harde waarheid; dat hij verantwoordelijk is voor kinderarbeid, en vrouwelijke werknemers meer dan twaalf uur per dag liet werken. De rondgang roept op fascinerende wijze dat verleden weer op. Schitterend is de acteur die, omhuld door hardblauw licht tegen een blauw venster, gevangen is in witte draaddunne touwen. Tegen een actrice mag je een vurige wens uitspreken, die zij belooft in vervulling te doen gaan. Dat past bij de ijle droomwereld die in de fabriek dankzij het hoopgevende initiatief van De VeenFabriek weer tot leven komt.

Scène uit Weef! door De VeenFabriek (Foto Jochem Jurgens)